

РЕШЕНИЕ

№ 697

гр. София, 26.11.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ВЪЗЗ. II-Е СЪСТАВ, в публично заседание на седми май през две хиляди двадесет и първа година в следния състав:

Председател: Иванка Иванова

Членове: Петър Люб. Сантиров
ЕВЕЛИНА ОГН. МАРИНОВА

при участието на секретаря Елеонора Анг. Георгиева
като разгледа докладваното от ЕВЕЛИНА ОГН. МАРИНОВА Въззивно гражданско дело № 20201100509807 по описа за 2020 година

Производството е по реда на чл.258 - чл.273 от ГПК.

С решение № 134437 от 29.06.2020 г. по гр.д. № 13477/2011 г. на СРС, ГО, 24 състав А. „П.И.“ е осъдена да заплати на „Л.И.“ АД сумата от 270, 73 лв., представляваща платено застрахователно обезщетение за настъпили имуществени вреди на лек автомобил /л.а./„Фолксваген Голф“ с рег. № ***** вследствие реализирано на 15.03.2008 г. около 20:30 часа при движение по третокласен републикански път № 6002 /Елин Пелин – Мусачево/ на около 200 м след бензиностанция „Лукойл“ в посока с. Мусачево ПТП, ведно със законната лихва от датата на исковата молба – 31.03.2011 г. до изплащане на сумата.

Ответникът е осъден да заплати на ищеца, на основание чл.78, ал.1 ГПК, сумата от 150 лв. разноски по делото.

Срещу така постановеното решение е депозирана въззивна жалба от ответника А. „П.И.“. Във въззивната жалба се поддържа, че решението е неправилно, незаконосъобразно и необосновано, постановено в нарушение на материалния и процесуалния закон. Жалбоподателят излага съображения, че представеният протокол за ПТП не притежава материална доказателствена сила относно механизма на произшествието; че не се установява същият да е съставен след посещение на място от служител на МВР; че протоколът не е подписан от представител на ответника, поради което не се ползва с материална доказателствена сила относно неизгодни за последния

обстоятелства, както и че при описание на обстоятелствата, при които е настъпило ПТП, не са посочени размерът на препятствието, скоростта на водача, не става ясно имало ли е други движещи с МПС, които да са възпрепятствали водача да заобиколи на препятствието; че са налице противоречия между представените писмени доказателства, представляващи частни свидетелстващи документи, които не се ползват с материална доказателствена сила, и свидетелските показания по делото; че не е изготвен снимков материал от длъжностното лице, отразило произшествието, а единствено от застрахователя, както и че е налице изключение от покритите рискове по сключения застрахователен договор и че не се установява на какво основание е изплатено обезщетението. Навежда се оплакване, че по делото не се установява, че ответникът е имал задължение да поддържа пътя, поради неизпълнението на което да са настъпили твърдените вреди. Моли съда да отмени решението и вместо това да постанови друго, с което да отхвърли предявения иск. Претендира разноски и юрисконсултско възнаграждение.

В срока по чл.263, ал.1 ГПК е постъпил отговор на въззивната жалба от ищеца – ЗК „Л.И.“ АД, в който жалбата се оспорва изцяло, като се навеждат доводи, че първоинстанционното решение е правилно, законосъобразно и обосновано, тъй като по делото е доказано, че в полза на ищеца е възникнало регресно право по чл.213 КЗ /отм./. Релевират се доводи за неоснователност на оплакванията във въззивната жалба, че не е установена причинната връзка между претърпените вреди и механизма, описан в протокола за ПТП, който е съставен от длъжностно лице в кръга на удостоверителната му компетентност, при спазване на установените форма и ред за съставянето му, след посещение на местопроизшествието. От заключението на авто-техническата експертиза по делото се установява, че е налице причинно-следствена връзка между констатираните вреди на автомобила и описания механизъм в протокола за ПТП. Моли съда да остави въззивната жалба без уважение и да потвърди атакуваното решение. Претендира разноски и юрисконсултско възнаграждение.

Софийски градски съд, като прецени доводите на страните и събраните по делото доказателства съгласно разпоредбите на чл.235, ал.2 ГПК и чл.269 ГПК, намира следното:

Въззивната жалба е допустима – същата е подадена от легитимирана страна в процеса, в срока по чл.259, ал.1 ГПК срещу подлежащ на въззивно обжалване валиден и допустим съдебен акт.

Преценявайки основателността на жалбата с оглед наведените в нея оплаквания в съответствие с новелата на чл.269, изр.2 ГПК, настоящият съдебен състав приема следното:

Първоинстанционният съд е сезиран с иск с правно основание чл.213, ал.1 КЗ /отм./.

С исковата молба ищецът ЗК „Л.И.“ АД твърди, че на 15.03.2008 г. около 20:30 часа при движение по третокласен републикански път № 6002

/Елин Пелин – Мусачево/ на около 200 м след бензиностанция „Лукойл“ в посока с. Мусачево/ л.а. „Фолксваген Голф“ с рег. № *****, управляван от Д.Х.З., е реализирал ПТП, като е попаднал в необезопасена и необозначена дупка, вследствие на което е бил увреден. За настъпилото ПТП е бил съставен протокол за ПТП № 1031069/15.03.2008 г. Във връзка с настъпилите вреди от страна на собственика на увреденото МПС в ЗК „Л.И.“ АД е била заведена щета № 00-000-01-1261-2525/08 г. по силата на сключен договор за имуществена застраховка „Каско“ на МПС, застрахователна полица № 2108143 S/07-019490, валидна от 05.08.2007 г. до 04.08.2008 г. При извършения оглед на автомобила са били констатирани щети, изразяващи се в нарушаване структурата на предна дясна гума, разкъсване на задна дясна гума и деформация на предна и задна десни джанти. На 25.06.2008 г. застрахователят е изплатил на собственика на автомобила застрахователно обезщетение в размер на 270, 73 лв. Сочи се и че ПТП е настъпило на участък от пътя, който е част от републиканската пътна мрежа, за поддръжката на която отговаря А. „П.И.“ съгласно Закона за пътищата /ЗП/, както и че с изплащане на обезщетението застрахователят е встъпил в правата на увредения срещу причинителя на увреждането. Поддържа се и че тези обстоятелства обуславят правния интерес на ЗК „Л.И.“ АД да предяви иск за заплащането по реда на чл.213, ал.1 КЗ /отм./ на сумата 270, 73 лв., ведно със законната лихва върху нея от датата на предявяване на иска до окончателното ѝ изплащане и направените по делото разноски.

Ответникът А. „П.И.“ в подадения в срока по чл.131, ал.1 ГПК отговор е оспорил предявения иск по основание и размер, като е релевирал съображения, че представеният протокол за ПТП е непълен и неточен, тъй като в него не са описани скоростта на водача, видимостта, механизмът на ПТП, имало ли е пътни знаци, ограничаващи скоростта, не е посочен свидетел на събитието; ответникът не е бил уведомен за поредица от дупки на пътното платно в този участък. Не са ангажирани доказателства, че при настъпване на произшествието водачът на автомобила не е бил под влиянието на алкохол и други упойващи вещества. Релевира се оплакване, че видно от съставения протокол за ПТП и изготвената схема на ПТП, дупката се е намирала в дясната част на пътното платно; че не се установява движение на други МПС, поради което следва да се приеме, че водачът е можел да избегне препятствието, като го заобиколи; че липсват данни за климатичните условия, видимостта, движението на други МПС. Навежда се оплакване, че произшествието се дължи на поведението на водача на автомобила, който се е движел с несъобразена скорост, поради което не е могъл да заобиколи дупката на пътното платно. Заявено е искане съдът да постанови решение, с което да отхвърли предявения иск.

Въз основа на събраните в първоинстанционното производство писмени и гласни доказателства въззивната инстанция приема от фактическа страна следното:

От ангажираната застрахователна полица „Каско“ на МПС №

2108143 S/07-019490, издадена на 03.08.2007 г., се констатира, че на посочената дата между ЗК „Л.И.“ АД и „В.-98“ ЕООД е сключен договор за автомобилна застраховка „Каско“ на МПС, клауза 1 - „Всички рискове“ за застрахователна сума от 5 700 лв., със срок на покритие от 00:00 ч. на 05.08.2007 г. до 24:00 ч. на 04.08.2008 г. относно л.а. „Фолксваген Голф“ с рег. № *****, година на производство 1995 г. Видно е и че е уговорена застрахователна премия по полицата, както и че застрахованият е получил, запознал се е и приема Общите условия на застрахователя, както и че тези общи условия са неразделна част от договора, представени по делото на СРС в заверено копие.

С анекс № 1 от 24.01.2008 г. към застрахователната полица, ЗК „Л.И.“ АД в качеството на застраховател приема правата и задълженията по застрахователната полица да се прехвърлят на новия собственик на автомобила –

И.Х.П..

Съгласно данните от ангажирания с исковата молба протокол за ПТП № 1031069/15.03.2008 г. в срока на действие на застраховката – на 15.03.2008 г. в 20:30 ч. на третокласен републикански път № 6002 /Елин Пелин – Мусачево/ на около 200 м след бензиностанция „Лукойл“ в посока с. Мусачево, е настъпило ПТП с участието на л.а. „Фолксваген Голф“ с рег. № *****, собственост на И.Х.П., управляван от Д.Х.З., при следните обстоятелства: движейки се по пътно платно, автомобилът е попаднал в необезопасена дупка с размери 200/60/12 см, намираща се на пътя, стопанисван ИАП-гр. София. В същия акт е изготвена схема на ПТП, в която е обозначено разположението на дупката и нарушената пътна настилка; описани са констатираните видими щети по автомобила – деформирана предна дясна алуминиева джанта, скъсана предна дясна гума и изкривена задна дясна гума и е удостоверено, водачът на МПС не е бил под влияние на алкохол. Отразено е и че протоколът е съставен след посещение на място от органите на „Пътна полиция“ – МВР, като същият е подписан от съставителя и от Д.Х.З. – без възражения.

Изложените обстоятелства във връзка с реализирането на ПТП се потвърждават и от събраните пред първата инстанция гласни доказателства – показанията на водача на МПС Д.Х.З., който заявява, че на 15.03.2008 г. вечерта при управление на лек автомобил с рег. № ***** на пътя между гр. Елин Пелин и с. Мусачево, в посока с. Мусачево, след бензиностанция „Лукойл“ е попаднал в дупка на пътното платно, при което е спукал двете десни гуми, счупила се е и предната алуминиева джанта. На място е дошла полиция, като свидетелят заявява, че не си спомня метеорологичните условия, но на платното е имало много дупки, а скоростта му е била около 60-70 км/ч.

На 17.03.2008 г. Д.Х.З. е депозирал пред ЗК „Л.И.“ АД уведомление за настъпило застрахователно събитие по визираната застраховка „Каско“ на МПС с обяснение към него. По образуваната щета № 00-000-01-1261-2525/08

г. е изготвен опис-заключение от 17.03.2008 г., в който са посочени увредените детайли – предна дясна гума, предна дясна джанта, задна дясна гума и задна дясна джанта.

Представени са 2 бр. фактури – от 24.03.2008 г. за сумата от 75 лв. за изправяне на джанти и от 20.03.2008 г. за сумата от 260 лв. за 2 бр. гуми „Корморан“ или общо фактурите са за сума в размер на 335 лв.

Представена е експертиза по щета № 00-000-01-1261-2525/08/10.06.2008 г., от която е видно, че определеното обезщетение е в размер на 270, 73 лв.

С РКО от 25.06.2008 г. сумата от 270, 73 лв. е изплатена от застрахователя в полза на собственика на автомобила И.Х.П..

Констатира се, че към датата на ПТП процесното превозно средство е било на 13 години от пускане в експлоатация.

При така приетата фактическа обстановка настоящият съдебен състав намира, че са налице предпоставките за ангажиране на отговорността на жалбоподателя – ответник в първоинстанционното производство по предявения срещу него иск с правно основание чл.213, ал.1 КЗ /отм./.

По силата на разпоредбата на чл.213, ал.1 КЗ /отм./ с плащането на застрахователното обезщетение застрахователят встъпва в правата на застрахования срещу причинителя на вредата до размера на платеното обезщетение и обичайните разноски, направени за неговото определяне. С оглед тази законодателна уредба предпоставките за уважаване на иск на това основание са: наличието на застрахователно правоотношение по имуществена застраховка между ищеца и увреденото лице /в т.ч. и застраховка „Каско“/; плащането на застрахователно обезщетение по нея и наличието на непозволеното увреждане по чл.45, ал.1 и сл. 33Д от трето лице – изисквания, които в дадената хипотеза са налице.

За процесния автомобил „Фолксваген Голф“ с рег. № ***** е сключена имуществена застраховка „Каско“ на МПС, в срока на действие на която – 15.03.2008 г. застрахованият автомобил е увреден вследствие на ПТП. Сключената застраховка е по клауза 1 - „Всички рискове“, като по отношение на въпроса относно включените в тази клауза покрити рискове е налице препращане към представените в процеса и неоспорени от ответника в първоинстанционното производство Общи условия на Автомобилна застраховка „Каско“ на ЗК „Л.И.“ АД, неразделна част от договора.

Сключеният между тези лица застрахователен договор съдържа всички изискуеми се реквизити по глава Осемнадесета от Част Четвърта на КЗ /отм./, валиден е и е породил действие в правната действителност. Законова пречка съконтрагентите по застрахователния договор да уговорят препращане по въпроса относно покритите застрахователни рискове към друг акт, в т.ч. и общи условия, неразделна част от договора – не е налице.

Съгласно представените Общи условия, клауза 1 - „Всички рискове“

включва покритие по риск пътно-транспортни произшествия по време на движение и/или в паркирано състояние /т.1.3/, като в раздел XII „Определения“ се съдържа дефиниция на „пътно-транспортно произшествие по време на движение и/или в паркирано състояние“, а именно: внезапно сблъскване на МПС с друго МПС и/или с други подвижни и неподвижни обекти, в т.ч. животни по време на движение на управляваното МПС по обществената пътна мрежа, включително и в паркирано положение, свличане и/или потъване на МПС, вследствие изброените по-горе събития.

Реализирането на произшествието, неговият механизъм и настъпилите вреди от това събитие безспорно се установяват от ангажирания протокол за ПТП, документите по щетата и събраните гласни доказателства. Неотносими са доводите на ответника по жалбата за изслушана по делото АТЕ, доколкото искането за допускане на такава е било оставено без уважение с оглед заявените с отговора на исковата молба оспорвания, като пред настоящата инстанция не се поддържат доводи за процесуално нарушение в тази връзка.

Неоснователни са наведените доводи на жалбоподателя във връзка с протокола за ПТП. Съгласно задължителната съдебна практика, формирана по реда на чл.290 ГПК /решение № 15/25.07.2014 г. по т.д.№ 1 506/2013 г. на ВКС, I ТО; решение № 85/28.05. 2009 г. по т.д № 768/2008 г. на ВКС, II ТО; решение № 24/10.03.2011 г. по т.д.№ 444/2010 г. на ВКС, I ТО; решение № 73/22.06.2012 г. по т.д.№ 423/2011 г. на ВКС, I ТО, решение № 98/25.06.2012 г. по т.д.№ 750/2011 г. на ВКС, II ТО и др./, протоколът за ПТП, издаден от служител на МВР в кръга на правомощията му в установената форма и ред, представлява официален свидетелстващ документ. Като такъв той се ползва не само с обвързваща формална доказателствена сила относно авторството на документа, но съгласно чл.179, ал.1 ГПК – и със задължителна материална такава, като съставлява доказателство за факта на направените пред съставителя изявления и за извършените от него и пред него действия. Съставителят удостоверява пряко възприети от него факти при огледа, относими за определяне на механизма на ПТП, като състоянието на пътното платно, местоположението на МПС, участници в ПТП, характера и вида на нанесените щети, пътните знаци и маркировката на мястото на произшествието и пр. В процесния протокол за ПТП в предвидената за това графа е отразено, че местопроизшествието е било посетено на място от неговия съставител, предвид което същият се ползва с материална доказателствена сила относно възприетите от съставителя му обстоятелства, свързани с произшествието, удостоверени в него.

Посоченият в протокола за ПТП механизъм напълно кореспондира с ангажираните от ищеца гласни доказателства. Неоснователно е оплакването на жалбоподателя, че са налице съществени противоречия между, от една страна – протокола за ПТП и останалите ангажирани по делото писмени доказателства, както и гласните доказателства.

Неоснователни са и инвокираните в жалбата доводи, че протоколът за ПТП не може да се ползва с материална доказателствена сила поради това, че в него не е описан или посочен размерът на препятствието – дупка. Нито в одобрения образец на протокола, нито в действащ към момента на изготвянето му нормативен акт, е регламентирано изискване служителите на МВР да извършват каквито и да било измервания във връзка с неговото съставяне, в т.ч. и такива, касаещи налични препятствия на пътното платно. Графа „Обстоятелства, нарушения, причини и условия за ПТП“ на обсъждания протокол е надлежно попълнена, като в същата изрично е посочено, че произшествието се е реализирало в небезопасна и необозначена дупка, чието конкретно местонахождение е отразено в обективизираната в него схемата на ПТП.

Възраженията, че протоколът за ПТП не е подписан от представител на ответника и че не е направен снимков материал на мястото на произшествието са въведени едва с въззивната жалба, поради което и на основание чл.266, ал.1 ГПК са извън предмета на въззивна проверка, тъй като не са били заявено своевременно в процеса.

Произшествието е настъпило на републикански път № 6002 /Елин Пелин – Мусачево/, който е част от републиканската пътна мрежа. Съгласно чл.19, ал.1, т.1 ЗП републиканските пътища се управляват от А. „П.И.“, която на основание чл.30, ал.1 ЗП осъществява дейностите по изграждането, ремонта и поддържането на тези пътища. В нормата на чл.167, ал.1 ЗДвП е предвидено и че лицата, които стопанисват пътя, го поддържат в изправно състояние, сигнализират незабавно препятствията по него и ги отстраняват във възможно най-кратък срок. С оглед горното следва да се приеме, че на ответника са вменени задълженията да стопанисва и поддържа процесния пътен участък, в т.ч. като не допуска и своевременно отстранява появилите се дупки по него. Неизпълнението на тези законови изисквания от страна на работниците и служителите на ответната А., на които същата е възложила дейността по поддържането и ремонта на републиканската П.И. в процесния участък, е довело до неосигуряването към датата на ПТП на безопасни условия за движение по него. Настъпването на разглеждания инцидент е резултат от противоправното бездействие на натоварените от ответника лица, изпълняващи визираната дейност, в т.ч. и поради нарушение на регламентираното с чл.13, ал.1 ЗДвП изискване, задължаващо ги да предупредят участниците в движението за наличието на опасност на пътя /каквато обективно представлява нахождаща се на пътното платно дупка/, като постави необходимите средства за сигнализиране, чието поведение се явява и виновно, тъй като установената с разпоредбата на чл.45, ал.2 ЗЗД презумпция не е оборена в процеса. По силата на чл.49 ЗЗД за деянията на тези лица отговаря А. „П.И.“, чиято отговорност има обезпечително-гаранционен характер. Вследствие на това бездействие на застрахованото при ищеца лице са причинени имуществени вреди, които подлежат на овъзмездяване, чиято стойност към момента на настъпване на застрахователното събитие

първоинстанционният съд е приел, че възлиза на сумата 270, 73 лв., като пред настоящата инстанция не се поддържат доводи относно стойността на вредата, с оглед на което този въпрос е извън предмета на въззивна проверка. В посочения размер е изплатеното обезщетение от ищеца в качеството му на застраховател на увреденото лице.

Съгласно чл.213, ал.1 КЗ /отм./, действал към момента на възникване на регресното право, с плащането на застрахователното обезщетение застрахователят встъпва в правата на застрахования срещу причинителя на вредата до размера на платеното обезщетение и обичайните разноски, направени за неговото определяне.

Обхватът на регресното право зависи от размера на застрахователното обезщетение, което застрахователят е платил на застрахования, както и от размера на обезщетението, което третото лице дължи на застрахования. Третото лице не може да бъде задължено да заплати на застрахователя повече, отколкото дължи на застрахования. В този смисъл регресното право е в размер, който е равен на по-малката сума между платеното застрахователно обезщетение и дължимото деликтно такова.

Възражението на жалбоподателя, че реализираното застрахователно събитие не представлява покрит риск, съгласно уредените в Общите условия изключения, е въведено едва с въззивната жалба, поради което и на основание чл.266, ал.1 ГПК е извън предмета на въззивна проверка, тъй като не е било заявено своевременно. Само за пълнота, дори да беше своевременно наведено, възражението би било и неоснователно, тъй като с оглед въведените с нормата на чл.154, ал.1 ГПК правила жалбоподателят, а не ищецът, носи тежестта да докаже тези негови твърдения, като установи, че застрахователното събитие попада в някое от изброените в Общите условия изключения, каквото доказване в случая не е проведено.

Неоснователно е и възражението на жалбоподателя за наличието на съпричиняване на вредоносния резултат от страна на водача на автомобила. От събраните по делото доказателства по искане на ответника не е установено чрез провеждането на пълно и главно доказване, че водачът на това МПС с поведението си е допринесъл по някакъв начин за реализирането на произшествието и/или за настъпването на вредоносния резултат, което да е предпоставка за приложението на разпоредбата на чл.51, ал.2 ЗЗД, в т.ч. и поради управление на лекия автомобил след употребата на алкохол. В протокола за ПТП от 15.03.2008 г. изрично е удостоверено, че при извършената проверка не е установено наличието на алкохол у водача.

По изложените съображения въззивният съд приема, че са налице предпоставките за ангажиране отговорността на ответника по отношение на суброгиралия се в правата на застрахования застраховател по реда на чл.213, ал.1 КЗ /отм./. Предявеният иск се явява основателен и доказан по размер за сумата 270, 73, включваща репарирания от ищеца вреди, пряка и непосредствена последица от увреждането, която сума е дължима ведно със

законната лихва от датата на подаване на исковата молба в съда до окончателното ѝ изплащане.

Поради съвпадение на изводите на настоящата съдебна инстанция с тези на първата инстанция относно изхода от разглеждането на спора, обжалваното решение следва да бъде потвърдено, а въззивната жалба – оставена без уважение, като неоснователна.

По разноските:

С оглед изхода на спора жалбоподателят няма право на разноски по делото.

На ответника по жалбата следва да се присъди, на основание чл.78, ал.3, вр. ал.8 ГПК, сумата от 100 лв. юрисконсултско възнаграждение за въззивната инстанция.

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение № 134437 от 29.06.2020 г. по гр.д. № 13477/2011 г. на СРС, ГО, 24 състав.

ОСЪЖДА А. „П.И.“, с адрес на управление: гр.София, бул. „*****“ да заплати на ЗК „Л.И.“ АД, ЕИК *****, със седалище и адрес на управление: гр. София, район „Лозенец“, бул. „*****“, на основание чл.78, ал.3, вр. ал.8 ГПК сумата от **100** лв. юрисконсултско възнаграждение.

Решението не подлежи на касационно обжалване на основание чл.280, ал.3, т.1 ГПК.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____